

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนา

1.1 ข้อมูลทั่วไปจังหวัดนราธิวาส

1.1.1 ประวัติการปกครอง

นราธิวาสเดิมชื่อ “มะนาลอ” เป็นหมู่บ้านขึ้นอยู่กับเมืองสายบุรี ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงโอนไปขึ้นอยู่กับเมืองระแงะ ซึ่งเป็นเมืองหนึ่งในการปกครอง 7 หัวเมือง โดยมีประวัติศาสตร์ของจังหวัดนราธิวาส ดังนี้

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (พ.ศ. 2325-2353) ได้แบ่งเขตการปกครองบริเวณชายแดนภาคใต้ ออกเป็น 7 หัวเมือง คือ เมืองปัตตานี เมืองหนองจิก เมืองยะลา เมืองรามัน เมืองระแงะ เมืองสายบุรี และเมืองยะหริ่ง โดยมีเจ้าเมืองเป็นผู้ปกครอง ในปี พ.ศ. 2444 (ร.ศ. 120) รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นแบบมณฑลเทศาภิบาล และให้หัวเมืองทั้ง 7 หัวเมืองอยู่ในความปกครองของเทศาภิบาล เมื่อปี 2449 (ร.ศ. 125) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดเกล้าฯ ให้ยุบหัวเมืองทั้ง 7 เหลือแค่เพียง 4 หัวเมือง และให้ขึ้นอยู่กับมณฑลปัตตานี คือ

1. เมืองปัตตานี ประกอบด้วยหนองจิก ยะหริ่งและปัตตานี
2. เมืองยะลา ประกอบด้วยรามัน และยะลา
3. เมืองสายบุรี
4. เมืองระแงะ

สำหรับหัวเมืองประเทศราช 4 เมือง ได้แก่ กลันตัน ตรัง กานู ไทรบุรี (เคดาห์) และเปอร์ลิสอังกฤษ เข้ายึดครอง ในปี พ.ศ. 2452 (ค.ศ. 1909) หมู่บ้านมะนาลอ ซึ่งขึ้นกับเมืองระแงะ มีความเจริญและเป็นชุมชนที่หนาแน่นมากกว่าตัวเมืองระแงะ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้เสด็จพระราชดำเนินมาเยี่ยมราษฎรภาคใต้ เมื่อ พ.ศ. 2458 และทรงมีพระราชดำริให้ย้ายศาลาว่าการเมืองระแงะ มาตั้งอยู่บ้านมะนาลอ และได้พระราชทานชื่อเมืองว่า “เมืองนราธิวาส” คำว่า “นราธิวาส” มาจากคำสนธิ ระหว่าง นร+อริวาส ซึ่งแปลว่า ที่อยู่ของคนดี

ในปี พ.ศ. 2476 ได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม “เมืองนราธิวาส” จึงได้รับการจัดตั้งเป็น “จังหวัดนราธิวาส” มาจนถึงปัจจุบัน

1.1.2 สภาพภูมิศาสตร์

1) ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดนราธิวาส เป็นจังหวัดชายแดน ตั้งอยู่บนฝั่งทะเลด้านตะวันออกของแหลมมลายู ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ 1,149 กิโลเมตร และทางรถไฟ 1,116 กิโลเมตร

ทิศเหนือ	จดจังหวัดปัตตานี และอำเภอไทย
ทิศตะวันออก	จดประเทศมาเลเซีย
ทิศใต้	จดอำเภอไทย และประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันตก	จดจังหวัดยะลา

2) ภูมิประเทศ

พื้นที่ของจังหวัดนราธิวาสเป็นป่าและภูเขาประมาณ 2 ใน 3 ของพื้นที่ทั้งหมด มีภูเขาหนาแน่น แถบทิศตะวันตกเฉียงใต้จดเทือกเขาสันกาลาคีรี ซึ่งเป็นแนวกันพรมแดนไทย-มาเลเซีย ลักษณะของพื้นที่มีความลาดเอียงจากทิศตะวันตกไปสู่ทิศตะวันออก พื้นที่ราบส่วนใหญ่อยู่บริเวณติดกับอำเภอไทยและเป็นที่ราบลุ่มบริเวณแม่น้ำ 4 สาย คือแม่น้ำสายบุรี แม่น้ำบางนรา แม่น้ำตากใบและปลายแม่น้ำโก-ลก มีพื้นที่เป็นพรุ จำนวนประมาณ 361,860 ไร่

3) ภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศเป็นแบบมรสุมเขตร้อน แบ่งฤดูกาลออกเป็น 2 ฤดู ได้แก่

(1) ฤดูฝน แบ่งเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ช่วงที่รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดเอาความชื้นจากทะเลอันดามัน และมหาสมุทรอินเดียเข้ามา ทำให้มีฝนตกชุกในเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม อีกช่วงหนึ่ง คือ ช่วงที่รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดเอาความชื้นจากอำเภอไทยเข้ามา ทำให้มีฝนตกชุกในเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม

(2) ฤดูร้อน อยู่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน เนื่องจากได้รับลมตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งเป็นลมร้อนที่พัดมาจากทะเลจีนใต้ ทำให้อากาศโดยทั่วไปร้อนและชื้น

1.1.3 พื้นที่ ประชากร ศาสนาและภาษา

จังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่ทั้งหมด 4,475.43 ตารางกิโลเมตร มีประชากรจากการสำรวจของที่ทำการปกครองจังหวัดนราธิวาส ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2564 จำนวน 816,533 คน จำแนกเป็นเพศชาย 404,253 คน เพศหญิง 412,280 คน

ประชากรจังหวัดนราธิวาส นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 89.05 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 10.74 นับถือศาสนาคริสต์และอื่น ๆ ร้อยละ 0.21 มัสยิด 666 แห่ง วัด 75 แห่ง สำนักสงฆ์ 22 แห่ง โบสถ์คริสต์ 4 แห่ง และศาลเจ้า 4 แห่ง ประชากรใช้ภาษาพูดหลากหลายเพราะมีหลายกลุ่มมาตั้งถิ่นฐานในจังหวัดนราธิวาสที่มาจากภาคกลางก็จะใช้ภาษาไทยมาตรฐานหากมาจากจังหวัดอื่น ๆ ในภาคใต้จะมีสำเนียงพูดหลายสำเนียงเช่นสำเนียงภาษาไทยใต้ตอนบน ภาษาไทยใต้ตอนล่างและยังมีภาษาพูดและสำเนียงที่แปลกไปจากภาษาไทยภาคใต้ในจังหวัดอื่น ๆ มากเป็นพิเศษ คือ สำเนียงภาษาเงาะพูดกันมานานและมีอยู่ในกลุ่มคนไทยพุทธดั้งเดิมของจังหวัดนราธิวาสเป็นเอกลักษณ์ประจำถิ่นของอำเภอตากใบ สำหรับคนไทยที่นับถือศาสนาอิสลามจะใช้ภาษาซึ่งเรียกว่า

“ภาษามลายูถิ่น” หรือเรียกว่า “ภาษายาวี” ในชีวิตประจำวันคล้ายคลึงกับภาษามลายูในประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซียและบรูไน

1.1.4 สัญลักษณ์จังหวัด

เป็นรูปเรือใบแล่นทางใบตรงกลางใบมีรูปช้างเผือกประดับเครื่องคชาภรณ์อยู่ในวงกลมมีความหมายดังนี้

รูปเรือใบแล่นทางใบ หมายถึงที่ตั้งอยู่ริมทะเลมีการค้าขายการประมงและการติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง

ในเรือมีรูปช้างเผือกประดับเครื่องคชาภรณ์อยู่ในวงกลม หมายถึงช้างสำคัญคู่บุญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวชื่อว่า “พระศรีนราธิราชกิริณี”

1.1.5 ต้นไม้ประจำจังหวัด

คือ ตะเคียนชันตาแมว (Balanocarpus heimit King) เป็นไม้มงคลประจำ

จังหวัดนราธิวาส พบมากบนภูเขาสูงในป่าเขตจังหวัดนราธิวาส เป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่เนื้อไม้ใช้ในการก่อสร้างอาคารบ้านเรือน เช่นทำเสา รอดตง ใช้อัดเรือ ทำหมอนรองรางรถไฟ เครื่องแต่งบ้าน เสาเขื่อนทำเรือใบเรือสำเภาเดินทะเล เสากระโดงเรือ ชันของไม้ชนิดนี้มีราคาสูงใช้ผสมน้ำมันทาไม้และน้ำมันชักเงาอย่างดีลักษณะเป็นไม้ยืนต้นสูง 30-40 เมตร

เรือนยอดเป็นพุ่ม ลำต้นเปล่าตรงเปลือกสีน้ำตาลเข้มล่อนเป็นสะเก็ดมีชัน สีขาวใบเดี่ยวเรียงสลับแผ่นใบรูปใบหอกหรือรูปดาบปลายแหลมโคนสอบดอกสีขาวกลิ่นหอมออกเป็นช่อตามง่ามใบและปลายกิ่งออกดอกช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน

1.1.6 ดอกไม้ประจำจังหวัด

คือ ดอกบานบุรีเหลือง (Allamandacathartica) ต้นเป็นพุ่มโคนลำต้นแข็ง ปลายกิ่งอ่อนโค้งดอกสีเหลืองสดออกเป็นช่อลักษณะทั่วไปเป็นไม้เถาเลื้อย ยาวกว้างปลายแหลมดอกคล้ายดอกผักบุ้งสีม่วงสีเหลืองหรือสีแดงตามพันธุ์กลิ่นหอมอ่อนออกดอกตลอดปี

1.1.7 สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

1) พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ ตั้งอยู่ชายทะเลบริเวณเขาตันหยง ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส ตามทางหลวงสายอำเภอเมืองนราธิวาส - ตากใบ

2) พระพุทธทักษิณมิ่งมงคล เป็นพระพุทธรูปปางปฐมเทศนาประทับนั่งกลางแจ้งที่ขนาดใหญ่ที่สุดในภาคใต้ ประดิษฐาน ณ วัดเขากงมงคลมิตรประดิษฐาน ณ ตำบลลำภู อำเภอเมืองนราธิวาส ห่างจากศาลากลางจังหวัดไปตามถนนสายนราธิวาส อำเภอระแงะ ประมาณ 9 กิโลเมตร

3) **หาดนราทัศน์** ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองนราธิวาส ห่างจากศาลากลางจังหวัด 2 กิโลเมตร เป็นหาดเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ยาวประมาณ 4-5 กิโลเมตร มีทรายขาวละเอียดสลับกับทิวสนเป็นแนวยาว

4) **มัสยิดกลางประจำจังหวัดนราธิวาส** อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดนราธิวาส 2 กิโลเมตร เป็นมัสยิดกลางที่ก่อสร้างได้สมบูรณ์แบบและงามสง่าแห่งหนึ่ง

5) **น้ำตกมีหลายแห่ง ดังนี้**

- น้ำตกปาโจ	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอบาเจาะ
- น้ำตกสิรินธร	ตั้งอยู่ที่ตำบลโละจูด อำเภอแว้ง
- น้ำตกฉัตรวาริน	ตั้งอยู่ที่ตำบลโต๊ะเต๊ะ อำเภอสุไหงปาดี
- น้ำตกซีโป	ตั้งอยู่ที่ตำบลเฉลิม อำเภอระแงะ

6) **ป่าพรุโต๊ะแดง** เป็นป่าพรุที่สมบูรณ์ที่สุดของประเทศไทยมีพื้นที่ประมาณ 209,900 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 3 อำเภอ คือ อำเภอดากใบ อำเภอสุไหงปาดี และอำเภอสุไหงโก-ลก อยู่ห่างจากอำเภอสุไหงโก-ลก ประมาณ 10 กิโลเมตร ป่าพรุโต๊ะแดงเป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ด้วยสัตว์ป่ามากกว่า 200 ชนิด ซึ่งมีหลายชนิดที่หายาก ได้แก่ แมวป่าหัวแบน เสือไฟ กระรอกบินแก้มแดง ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีพรรณไม้มากกว่า 400 ชนิด

7) **เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา** ตั้งอยู่บริเวณทิวเขาสันกาลาคีรี อันเป็นแนวชายแดนไทย-มาเลเซีย มีพื้นที่รับผิดชอบประมาณ 270,725 ไร่ ประกอบด้วยผืนป่าดงดิบที่สมบูรณ์ 2 ส่วน คือ ป่าฮาลาในเขตอำเภอเบตง จังหวัดยะลา อำเภอจะนะ จังหวัดนราธิวาส และป่าบาลา ในเขตอำเภอแว้ง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส ช่วงเดือนที่เหมาะสมแก่การมาท่องเที่ยวศึกษาธรรมชาติที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา คือ ตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์จนถึงเดือนกันยายนซึ่งจะมีฝนตกไม่มาก

1.1.8 สภาพเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส

1) จังหวัดนราธิวาสมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศมาเลเซีย โดยพรมแดน มีแม่น้ำสุไหงโก-ลกขวางกั้นเป็นระยะทางยาวประมาณ 165 กิโลเมตร เป็นพื้นที่ติดต่อกับ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอดากใบ อำเภอสุไหงโก-ลก อำเภอแว้ง และ อำเภอสุคิริน โดยมีจุดผ่านแดนถาวร 3 จุด คือ จุดผ่านแดนถาวรพรมแดนสุไหงโก-ลก ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก ต. สุไหงโก-ลก อ.สุไหงโก-ลก จุดผ่านแดนถาวรพรมแดนดากใบ ตั้งอยู่ในพื้นที่ ม.1 ต. เจ๊ะเห อ.ดากใบ และจุดผ่านแดน ถาวรสุไหงโก-ลก แห่งที่ 2 (ด่านพรมแดนบูเกะตา) ตั้งอยู่ในพื้นที่ ม. 2 ต.บูเกะตา อ.แว้ง นอกจากนี้ มีจุดผ่านแดนชั่วคราว (Temporary Crossing Point) มีจุดผ่อนปรนทางการค้า (Check Point For Border Trade) และมีจุดผ่านแดนสำลองตามสภาพภูมิประเทศ (Geography Crossing Point) หรือจุดข้ามประเพณี อีกมากมายหลายจุด ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ครอบคลุม ทั้ง 3 อำเภอ คือ อำเภอแว้ง อำเภอดากใบ และอำเภอสุไหงโก-ลก

2) เมืองชายแดนนราธิวาสที่มีศักยภาพ การพัฒนานักกิจกรรมทางเศรษฐกิจ มี 3 เมือง ได้แก่ เมืองตากใบ เมืองสุไหงโก-ลก เมืองบูเกะตา และเมืองสนับทึนหลัก คือ เมืองยี่งอ ซึ่งมีแนวโน้มการขยายตัว

ทางเศรษฐกิจและการเติบโตของเมืองอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้เมืองชายแดนดังกล่าวยังมีความได้เปรียบด้านที่ตั้งที่อยู่ในแนวเชื่อมโยงหลักกับประเทศเพื่อนบ้านซึ่ง นอกจากจะสนับสนุนต่อการเป็นประตูการค้าที่สำคัญ ยังเพิ่มโอกาส ในการพัฒนา พื้นที่เพื่อการลงทุนร่วมระหว่างประเทศในลักษณะเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ร่วมอีกด้วย

1.1.9 สภาพสังคม วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี

1) สังคมในจังหวัดนราธิวาสมีสังคมแบ่งออกได้ตามภาษาและศาสนา แบ่งเป็น 3 รูปแบบ คือ

1. สังคมชุมชนที่พูดภาษามลายูถิ่นและนับถือศาสนาอิสลาม
2. สังคมชุมชนที่พูดภาษาไทยและนับถือศาสนาพุทธ
3. สังคมชุมชนที่พูดภาษาจีนและนับถือศาสนาอื่น เช่น พุทธ และคริสต์

สังคมชุมชนที่พูดภาษามลายูถิ่นและนับถือศาสนาอิสลามนั้นมักตั้งบ้านเรือนอยู่เป็นกลุ่มไม่ปะปนกับชุมชนที่นับถือศาสนาอื่น อาศัยอยู่เป็นหมู่บ้าน ๆ ประกอบอาชีพด้วยกันในชุมชนเดียวกันส่วนน้อยที่ปะปนกันถ้าจำเป็นก็อยู่ปะปนกันบ้างการนับถือศาสนาต่างคนต่างปฏิบัติศาสนกิจของตนไป ไม่เบียดเบียนกันอยู่ด้วยกันโดยสันติมีบ้างที่ไม่ลงรอยกันในเรื่องศาสนา แต่เป็นเรื่องเล็กน้อยปัจจุบันผู้ที่พูดภาษามลายูถิ่นก็สามารถพูดภาษาไทยได้เป็นส่วนใหญ่ เพราะการศึกษาสูงขึ้นกว้างออกไปตามความเจริญของท้องถิ่นและความจำเป็นที่ต้องประกอบอาชีพสัมพันธ์กันสำหรับชาวพุทธที่พูดภาษาไทยก็สามารถพูดภาษามลายูถิ่นได้นับเป็นวิวัฒนาการด้านวัฒนธรรมแห่งยุคโลกาภิวัตน์ รูปแบบของชุมชนมักเกิดขึ้นโดยถือศาสนาสถานเป็นจุดศูนย์กลาง เช่น วัด มัสยิดหรือสุเหร่า เพราะต้องอาศัยผู้คนที่ยอมรับเข้าเป็นชุมชนที่สนับสนุนค้ำจุน ชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธมีวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและประเพณี มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันและไม่แตกต่างไปจากจังหวัดอื่นๆ เช่น การแต่งกาย การขึ้นบ้านใหม่ วันสงกรานต์ การบวชนาค วันออกพรรษา ประเพณีเดือนสิบ (วันสารทไทย) และประเพณีวันลอยกระทง ชาวไทยที่นับถือศาสนาคริสต์ก็จะมีวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและประเพณี ที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันกับจังหวัดอื่น ๆ สำหรับชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามจะมีความแตกต่างไปบ้าง

2) วัฒนธรรม ชาวนราธิวาส ปัจจุบันแต่งกายกันตามลัทธิศาสนาที่ตนนับถือผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามก็แต่งกายแบบที่นิยมของชาวมุสลิม โดยทั่วไปผู้ที่นับถือศาสนาพุทธก็แต่งกายตามแบบของชาวไทย ที่นิยมโดยทั่วไปชาวพุทธไม่ได้นิยมเครื่องแต่งกายแบบชาวฮินดูหรือชาวอินเดียอันเป็นแหล่งของศาสนาพุทธโดยชาวพุทธในชนบทจะแต่งกายแบบไทยแท้ตามสบาย หากอาศัยอยู่ในเมืองจะแต่งกายแบบสากลหรือตามที่ทางราชการไทยบัญญัตินิยมค่อนข้างไปทางยุโรป ในจังหวัดนราธิวาสมีผู้นับถือศาสนาอื่น ๆ เช่นคริสต์ฮินดูจำนวนน้อย ชาวชนบทตามคำกล่าวข้างต้นที่ว่าแต่งกายตามสบายนั้นเพราะภาคใต้มีลักษณะภูมิอากาศแบ่งออกเป็น 2 ฤดู คือ ฤดูร้อนกับฤดูฝนเท่านั้น ไม่มีฤดูหนาว ชาวชนบทที่เรียกว่าชาวบ้านนั้นส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรมเรื่องการสวมเสื้อมีความจำเป็นน้อยสิ้นเปลือง จึงไม่ใคร่สวมเสื้อเว้นแต่ผู้หญิง ผู้ชายจะนุ่งโสร่งหรือกางเกงขาสั้นโปกหัวหรือคลุมหัวทำไร่ทำนาทำสวนหรือหาปลา ถ้าเข้าเมืองหรือเข้าสังคมก็จะแต่งกายเรียบร้อยตามความนิยมของสังคมในท้องถิ่นนั้น สำหรับชาวมุสลิมผู้ที่เคร่งและเรียนในทางศาสนา มักนิยม แต่งกายแบบชาวอาหรับก็มีอยู่จำนวนมากซึ่งจะพบ

เห็นอยู่ทั่วไปในยุคโลกาภิวัตน์นี้ การแต่งกายของคนรุ่นใหม่มักมีวิวัฒนาการไปตามรูปแบบของชาวยุโรปมากขึ้น โดยเฉพาะบุคคลที่ประกอบอาชีพรับราชการ ธุรกิจหรือรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ

3) ขนบธรรมเนียมและประเพณี

1. ประเพณีของชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธ

1.1 ประเพณีชิงเปรต การชิงเปรตเป็นประเพณีเนื่องในเทศกาลเดือนสิบของชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธโดยจัดในวัดทุกวัดในวันแรม 14 ค่ำ หรือ 15 ค่ำ เดือน 10 โดยทำร้านจัดสำหรับอาหารคาวหวานไปวางเพื่ออุทิศส่วนกุศลไปให้เปรตชน (ปู่ย่าตายายและบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว) ร้านที่วางอาหารเรียกว่าร้านเปรต สร้างไว้กลางวัดยกเสาสูง 4 เสาข้างเสาเดียวข้างและนิยมจัดทำร้านเปรต 2 ร้าน โดยแบ่งออกเป็นร้านเสาสูงสำหรับคนหนุ่มที่มีกำลังวังชาในการปีนป่ายส่วนอีกร้านเป็นเสาเตี้ยสูงประมาณสะเอวสำหรับให้เด็กและผู้หญิงได้แย่งชิงเพื่อความสนุกสนาน บนร้านเปรตจะมีสายสิญจน์วงล้อมไว้รอบและต่อยาวไปจนถึงที่พระสงฆ์นั่งประกอบพิธีกรรม เมื่อทำพิธีเสร็จแล้วจะมีผู้ตีระฆังให้สัญญาณบรรดาผู้มาร่วมทำบุญก็จะเข้าไปรุมแย่งสิ่งของอาหารคาวหวานที่อยู่บนร้านเปรตอย่างสนุกสนานซึ่งเรียกกันว่า “ชิงเปรต”

1.2 ประเพณีบังกุลบัว การบังกุลบัว คือ การทำบุญระลึกถึงญาติที่ล่วงลับไปแล้วและนำกระดูกมาบรรจุไว้ในบัว (ที่บรรจุอัฐิ) ประจำหมู่บ้านในแต่ละวัดหรือบัวประจำตระกูลมีขึ้นระหว่างเดือน 5 แรม 1 ค่ำ ของทุกปีเป็นต้นไปถือเป็นการชุมนุมญาติของแต่ละหมู่บ้านตำบล โดยเมื่อถึงวันบังกุลบัวญาติพี่น้องลูกหลานที่ไปประกอบอาชีพหรือไปอยู่ต่างถิ่นจะพร้อมใจกันกลับบ้านเพื่อทำบุญในวันนี้ และจะมีการทำความสะอาดตกแต่งบัว บางที่เรียกประเพณีนี้ว่าทำบุญรดน้ำบัว

1.3 ประเพณีลาซัง ลาซังเป็นประเพณีประจำปีของชาวไทยพุทธแถวอำเภอตากใบจะเรียกว่า “ลัมซังกินขนมจีน” ประเพณีเกิดขึ้นเนื่องจากความเชื่อเรื่องพื้นาเรื่องแม่โพสพโดยเชื่อว่าถ้าจัดทำพิธีนี้แล้วจะทำให้นาข้าวปีต่อไปนั้นงอกงามให้ผลผลิตสูง เพราะชาวนารู้คุณค่าพื้นา และแม่โพสพหลังจากที่เก็บเกี่ยวข้าวเสร็จแล้วผู้นำชุมชนก็จะกำหนดวันลัมซังพร้อมนิมนต์พระจากวัดใกล้เคียง 3-5 รูปเพื่อทำพิธีทางศาสนาหลังเสร็จพิธีแล้วชาวบ้านจะนำขนมจีนมาถวายพระเมื่อพระฉันเสร็จเรียบร้อยแล้วผู้มาร่วมงานก็จะร่วมรับประทานอาหาร คือขนมจีนร่วมกันในภาคบ่ายจะมีกิจกรรมการเล่นต่าง ๆ เป็นการสนุกสนานเช่นชักกะเย่อแข่งรูดขนวัว (ปัจจุบันไม่ค่อยจัดแล้ว) ตีไก่เล่นไฟเล่นลูกกอล์ฟ (ลูกเต๋า) เล่นโปในบางตำบลของอำเภอตากใบ เช่น พร่อน เกาะสะท้อน โฆษิตจะจัดเป็นเทศกาลประจำปีมีภาพยนตร์หนังตะลุงและการแสดงอื่นๆ ในภาคกลางคืนด้วย

1.4 ประเพณีลากพระ ลากพระหรือชักพระจะกระทำกันหลังจากวันมหาปวารณาหรือวันออกพรรษา 1 วัน คือ ตรงกับวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 พุทธศาสนิกชนจะพร้อมใจกันอาราธนาพระพุทธรูปขึ้นประดิษฐานบนบุษบกที่วางอยู่เหนือรถหรือล้อเลื่อนแล้วแห่แหนชักลากไปตามถนน ซึ่งจะไปรวมกัน ณ จุดที่นัดหมายอาจจะเป็นวัดใดวัดหนึ่งหรือสถานที่ที่ผู้จัดงานกำหนดไว้ รถหรือล้อเลื่อนนั้นชาวบ้านมักเรียกว่าเรือพระปกติจะตกแต่งเป็นรูปเรือโดยใช้คนลากเชือกเป็น 2 สายเมื่อเรือพระแต่ละลำเดินทางไปถึงจุดหมายก็จะมีพิธีกรรม

และกิจกรรมโดยชาวบ้านจะนำอาหารถวายพระสงฆ์ที่มาพร้อมกับเรือพระหรือพระสงฆ์ที่ชาวบ้านนิมนต์มา เพื่อร่วมงานลากพระเพื่อพระฉันเสร็จเรียบร้อยแล้วชาวบ้านก็จะร่วมกันรับประทานอาหารและร่วมกิจกรรมเพื่อความสนุกสนานและความสามัคคีกิจกรรมที่จัดในงานประเพณีลากพระได้แก่การประกวดเรือพระการแข่งขันตีโปงหรือกลองใหญ่การแข่งขันชั้ดต้มและการแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน

1.5 ประเพณีกินวาน หมายถึง การให้वानให้เพื่อนบ้านมาช่วยกันลงแรงทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้งานหนักหรืองานเร่งด่วนสำเร็จลุล่วงทันการโดยผู้ที่ร่วมลงแรงไม่คิดค่าแรงงานบางอย่างอาจผลัดเปลี่ยนช่วยกันทำเป็นบ้าน ๆ ไปเช่นเดียวกับทางภาคกลางที่เรียกว่าลงแขกการให้วานใช้วิธีบอกกล่าวกันด้วยวาจาผู้ให้วานอาจจะไปบอกด้วยตนเองหรือมอบหมายให้คนอื่นไปบอกแทน จึงเรียกการให้วานนี้ว่า “ออกปาก” และถือเป็นประเพณีที่เจ้าภาพจะต้องเลี้ยงอาหารผู้มาร่วมลงแรงผู้ที่ไปร่วมจึงมักใช้คำว่าไปกินวานปัจจุบันประเพณีนี้กำลังสูญหายไป เนื่องจากมีเครื่องจักรกลมาทำหน้าที่แทนแรงคนจึงหลงเหลืออยู่ในกลุ่มเครือญาติเพื่อนสนิทกลุ่มเล็กหรือในกลุ่มคนยากจนที่ไม่มีกำลังที่จะจัดซื้อเครื่องมือกล

2. ประเพณีของชาวไทยมุสลิม

2.1 มาแกบูโละ “มาแกบูโละ” เป็นภาษาท้องถิ่นแปลว่า“กินเหนียว” ประเพณีการกินเหนียวของชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามจะใช้ในหลายโอกาสเช่นแต่งงานและเข้าสู่หนัดคำว่า “กินเหนียว” มิใช่ว่าเจ้าของจะบริการอาหารเฉพาะข้าวเหนียวเท่านั้นแต่เป็นการเลี้ยงอาหารธรรมดาทั่วไปนั่นเอง

2.2 การเข้าสู่หนัดเป็นหลักการของศาสนาอิสลามอันเกี่ยวเนื่องกับเรื่องความสะอาดคือการขลิบผิวหนังหุ้มส่วนปลายอวัยวะเพศชายหรือเรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า “มาโซะยาวิ” ซึ่งจะทำแก่เด็กชายที่มีอายุระหว่าง 2-10 ปี ส่วนการจัดเลี้ยงอาหารในวันเข้าสู่หนัดถือว่าเป็นประเพณีอย่างหนึ่ง

2.3 วันฮารีรายอมีอยู่ 2 วัน คือ

2.3.1 วันอิฎิ้ลฟิตรี หรือที่เรียกว่า วันฮารีรายอปอซอเป็นวันเฉลิมฉลองเนื่องจากการสิ้นสุดการถือศีลอดในเดือนรอมฎอนเป็นการกลับเข้าสู่สภาพเดิมคือสภาพที่ไม่ต้องอดอาหารไม่ต้องอดน้ำฯลฯอีกต่อไปซึ่งตรงกับวันที่หนึ่งของเดือนเซาวาลเป็นเดือนที่ 10 ทางจันทรคติและทางราชการกำหนดให้เป็นวันหยุดราชการใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา และจังหวัดสตูล

2.3.2 วันอิฎิ้ลอัดฮา หรือที่เรียกว่าวันฮารีรายอหัจญ์ หมายถึง วันเฉลิมฉลองเนื่องในวันเชือดสัตว์พลีเป็นทานบริจาคอาหารแก่คนยากจนและประชาชนทั่วไปตรงกับวันที่ 10 ของเดือนซุลฮิจญะเป็นเวลาเดียวกันกับการประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครเมกกะ ของมุสลิมทั่วโลกดังนั้นชาวไทยมุสลิมจึงนิยมเรียกวันตรุษนี้ว่า วันอีดใหญ่หรือวันรายอหัจญ์และทางราชการกำหนดให้เป็นวันหยุดราชการใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา และจังหวัดสตูล

2.4 วันเมาลิด เมาลิดเป็นภาษาอาหรับแปลว่าเกิดที่เกิดหรือวันเกิดซึ่ง หมายถึง วันสมภพของนบีมุฮัมมัดตรงกับวันที่ 12 ของเดือนรอบีอุลอาวาลหรือเดือนที่ 3 ตามปฏิทินอาหรับวันเมาลิดนอกจากจะเป็นวันเฉลิมฉลองเนื่องในวันสมภพของนบีมุฮัมมัด (ซ.ล) แล้วยังเป็นการรำลึกถึงวันที่ท่านสืบทอดจากนครเมกกะไปสู่นคร

มาตึนะห์และเป็นวันมรณกรรมของท่านอีกด้วยซึ่งตรงกันทั้งสามวันกิจกรรมต่าง ๆ ในวันเมาลิดได้แก่การอัญเชิญคัมภีร์อันกรุอ่าน การแสดงปาฐกถาธรรมการแสดงนิทรรศการการเลี้ยงอาหาร ฯลฯ

2.5 วันอาซูรอ อาซูรอเป็นภาษาอาหรับ หมายถึง วันที่ 10 ของเดือนมุฮัรรอนซึ่งเป็นเดือนทางศักราชอิสลามในสมัยท่านนบีนุฮได้เกิดน้ำท่วมใหญ่ยังความเสียหายแก่ทรัพย์สินไร่นาของประชาชนทั่วไปทำให้เกิดการขาดอาหารบริโภคจึงประกาศให้ผู้ที่มีสิ่งของที่เหลือพอจะรับประทานได้ให้อามากรวมกันเนื่องจากต่างคนต่างมีของคนละอย่างไม่เหมือนกันท่านนบีนุฮให้อาของเหล่านั้นมากรวมเข้าด้วยกันสาวกของท่านก็ได้รับประทานอาหารโดยทั่วกันและเหมือนกันในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด (ศ็อล) ได้เกิดเหตุการณ์ทำนองเดียวกันขณะที่กองทหารของท่านกลับจากการรบที่บิฮัศปรากฏว่าทหารมีอาหารไม่พอกินท่านนบีมุฮัมมัด (ศ็อล) จึงใช้วิธีการของท่านนบีนุฮ โดยให้ทุกคนเอาข้าวของที่รับประทานได้มากรวมเข้าด้วยกันแล้วแบ่งกันรับประทานในหมู่ทหาร

1.1.9 ลักษณะการปกครองและการบริหาร

1) การแบ่งเขตการปกครอง จังหวัดนราธิวาส แบ่งเขตการปกครอง เป็น 13 อำเภอ 77 ตำบล 72 อบต. 589 หมู่บ้าน

2) ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

1. รูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 แห่ง

2. รูปแบบเทศบาล จำนวน 16 แห่ง แยกเป็น

2.1 เทศบาลเมือง 3 แห่ง คือ

2.1.1 เทศบาลเมืองนราธิวาส

2.2.2 เทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก

2.1.3 เทศบาลเมืองตากใบ

2.2 เทศบาลตำบล 13 แห่ง คือ

2.2.1 เทศบาลตำบลกะลุวอเหนือ

2.2.2 เทศบาลตำบลยี่งอ

2.2.3 เทศบาลตำบลบาเจาะ

2.2.4 เทศบาลตำบลตันไทร

2.2.5 เทศบาลตำบลตันหยงมัส

2.2.6 เทศบาลตำบลมะรือโบตก

2.2.7 เทศบาลตำบลรีเมาะ

2.2.8 เทศบาลตำบลศรีสาคร

2.2.9 เทศบาลตำบลปะลูลู

2.2.10 เทศบาลตำบลแว้ง

2.2.11 เทศบาลตำบลบูเกะตา

2.2.12 เทศบาลตำบลสุคีริน

2.2.13 เทศบาลตำบลปาเสมัส

3. รูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 72 แห่ง

ตารางที่ 1 การแบ่งเขตการปกครองในจังหวัดนราธิวาส

อำเภอ	ตำบล (แห่ง)	หมู่บ้าน (หมู่)	อบจ. (แห่ง)	อบต. (แห่ง)	เทศบาล (แห่ง)	อปท. (แห่ง)
เมือง	7	63	1	5	2	7
ระแงะ	7	61	-	7	2	9
สุไหงโก-ลก	4	19	-	2	2	4
ตากใบ	8	52	-	7	1	8
รือเสาะ	9	72	-	9	1	10
สุไหงปาดี	6	50	-	6	1	7
แว้ง	6	46	-	6	2	8
บาเจาะ	6	46	-	6	2	8
ยี่งอ	6	40	-	6	1	7
เจาะไอร้อง	3	33	-	3	0	3
ศรีสาคร	6	35	-	6	1	7
จะแนะ	4	31	-	4	0	4
สุคีริน	5	41	-	5	1	6
รวมทั้งจังหวัด	77	589	1	72	16	88

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนราธิวาส

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2564

1.2 ข้อมูลทรัพยากรสาธารณสุข

1.2.1 สถานพยาบาลสาธารณสุขภาครัฐและเอกชน

ภาครัฐจังหวัดนราธิวาส มีโรงพยาบาลทั่วไป 2 แห่ง คือ โรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์ และ โรงพยาบาลสุไหงโก-ลก โรงพยาบาลชุมชน ทั้งหมด 11 แห่ง เป็นจำนวนเตียงตามกรอบทั้งหมด 1,317 เตียง และเป็นจำนวนเตียงเปิดให้บริการจริง 1,317 เตียง สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีทั้งหมด 111 แห่ง รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 2 สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐที่จัดบริการด้านสุขภาพในจังหวัดนราธิวาส

โรงพยาบาล	จำนวนเตียง		โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพ ตำบล	นคม.	ศทบ.	ศสม.
	ตามกรอบ	เปิดให้บริการจริง				
นราธิวาสราชนครินทร์	407	407	11	1	1	3
สุโหงโกลก	212	212	4	-	1	2
ระแงะ	120	120	13	1	-	-
ตากใบ	102	102	11	-	-	-
รือเสาะ	82	82	15	1	-	1
สุโหงปาดี	46	46	7	1	-	-
แว้ง	43	43	11	1	-	-
บาเจาะ	68	68	7	-	-	-
ยี่งอ	60	60	6	-	-	-
เจาะไอร้อง	34	34	5	-	-	-
ศรีสาคร	42	42	7	-	-	-
จะแนะ	66	66	5	-	-	-
สุคิริน	35	35	9	-	-	-
รวมทั้งจังหวัด	1,317	1,317	111	5	2	6

ที่มา : ข้อมูล จาก <http://hdc.ntwo.moph.go.th> ณ 30 กันยายน 2564

หมายเหตุ : นคม. ย่อมาจาก หน่วยควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลง

ศทบ. ย่อมาจาก ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล

ศสม. ย่อมาจาก ศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง

สถานประกอบการด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพ จังหวัดนราธิวาส ร้านขายยา 112 แห่ง สถานที่ผลิตอาหาร จำนวน 180 แห่ง สถานที่นำเข้าอาหาร จำนวน 15 แห่ง สถานพยาบาล จำนวน 106 แห่ง นวดเพื่อสุขภาพ จำนวน 22 แห่ง นวดเพื่อเสริมความงาม จำนวน 1 แห่ง สปา จำนวน 1 แห่ง รวมทั้งหมด 437 แห่ง

สถานที่จำหน่ายยา จำแนกรายประเภทใบอนุญาต จังหวัดนราธิวาส แผนปัจจุบัน (ขย.1) จำนวน 90 แห่ง แผนปัจจุบัน (ขย.2) จำนวน 18 แห่ง แผนโบราณ (ยบ.) จำนวน 3 แห่ง บรรจุเสร็จสำหรับสัตว์ (ขย.3) จำนวน 1 แห่ง รวมทั้งหมด 112 แห่ง สถานพยาบาลจังหวัดนราธิวาส แยกประเภท ดังนี้ เวชกรรม จำนวน 28 แห่ง เวชกรรมเฉพาะทาง จำนวน 25 แห่ง เวชกรรมความงาม จำนวน 5 แห่ง ทันตกรรม จำนวน 20 แห่ง สหคลินิก จำนวน 4 แห่ง เทคนิคการแพทย์ จำนวน 4 แห่ง การพยาบาลและการผดุงครรภ์ จำนวน 14 แห่ง การแพทย์แผนไทย จำนวน 3 แห่ง การแพทย์แผนไทยประยุกต์ จำนวน 1 แห่ง กายภาพบำบัด จำนวน 1 แห่ง การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนจีน จำนวน 1 แห่ง รวมทั้งหมด 106 แห่ง

ตารางที่ 3 สถานประกอบการด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพ จังหวัดราชบุรี

อำเภอ	ร้านขายยา (แห่ง)	สถานที่ประกอบการด้านอาหาร (แห่ง)		สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (แห่ง)				รวม ทั้งหมด (แห่ง)
		สถานที่ผลิต อาหาร	สถานที่นำเข้า อาหาร	สถานพยาบาล	วัดเพื่อ สุขภาพ	วัดเพื่อเสริม ความงาม	สปา	
1. เมือง	36	38	4	41	10	0	0	129
2. สุโขทัย-ลก	25	31	7	28	11	0	1	103
3. ระแงะ	7	15	0	6	0	0	0	28
4. ตากใบ	7	20	2	2	1	1	0	33
5. รือเสาะ	6	8	0	8	0	0	0	22
6. สุโขทัย	5	9	0	3	0	0	0	17
7. แว้ง	7	10	0	5	0	0	0	22
8. บาเจาะ	7	8	0	3	0	0	0	18
9. ยี่งอ	4	10	2	2	0	0	0	18
10. เจาะไอร้อง	2	13	0	3	0	0	0	18
11. ศรีสาคร	3	8	0	4	0	0	0	15
12. จะแนะ	2	4	0	0	0	0	0	6
13. สุคิริน	1	6	0	1	0	0	0	8
รวม	112	180	15	106	22	1	1	437

ที่มา : ทำเนียบสถานประกอบการด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพ ปี 2564 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2564)

ตารางที่ 4 สถานที่จำหน่ายยา จำแนกรายประเภทใบอนุญาต จังหวัดนราธิวาส

อำเภอ	จำนวนสถานที่จำหน่ายยา (ร้านขายยา) จังหวัดนราธิวาส (แห่ง)				รวมทั้งหมด
	แผนปัจจุบัน (ขย. 1)	แผนปัจจุบัน (ขย. 2)	แผนโบราณ (ยบ.)	บรรจุเสร็จสำหรับสัตว์ (ขย.3)	
1. เมือง	32	2	1	1	36
2. สุไหงโก-ลก	21	3	1	0	25
3. ระแงะ	6	1	0	0	7
4. ตากใบ	6	1	0	0	7
5. รือเสาะ	5	1	0	0	6
6. สุไหงปาดี	2	3	0	0	5
7. แว้ง	5	2	0	0	7
8. บาเจาะ	6	1	0	0	7
9. ยี่งอ	3	0	1	0	4
10. เจาะไอร้อง	2	0	0	0	2
11. ศรีสาคร	2	1	0	0	3
12. จะแนะ	2	0	0	0	2
13. สุคิริน	0	1	0	0	1
รวม	90	18	3	1	112

ที่มา : ทำเนียบสถานประกอบการด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพ ปี 2564 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส (ข้อมูล ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2564)

ตารางที่ 5 สถานพยาบาลจังหวัดนราธิวาส แยกประเภท

อำเภอ	เวชกรรม	เวชกรรมเฉพาะทาง	เวชกรรมความงาม	ทันตกรรม	สหคลินิก	เทคนิคการแพทย์	การพยาบาลและการผดุงครรภ์	การแพทย์แผนไทย	การแพทย์แผนไทยประยุกต์	กายภาพบำบัด	การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนจีน	รวม
1. เมือง	6	16	3	9	4	2	0	0	1	0	0	41
2. สุไหงโก-ลก	6	9	2	6	0	2	1	1	0	0	1	28
3. ธาระ	4	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	6
4. ตากใบ	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
5. รือเสาะ	1	0	0	2	0	0	5	0	0	0	0	8
6. สุไหงปาดี	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	3
7. แว้ง	4	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	5
8. บาเจาะ	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	3
9. ยี่งอ	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
10. เจาะไอร้อง	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	3
11. ศรีสาคร	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	4
12. จะแนะ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13. สุคิริน	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
รวม	28	25	5	20	4	4	14	3	1	1	1	106

ที่มา : ทำเนียบสถานประกอบการด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพ ปี 2564 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส (ข้อมูล ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2564)

1.2.2 อัตรากำลังด้านสาธารณสุขในภาครัฐและเอกชน

อัตรากำลังด้านสาธารณสุขในภาครัฐ จังหวัดนราธิวาสปีงบประมาณ 2564 พบว่าอัตราส่วนต่อประชากรของบุคลากร เท่ากับ 1 ต่อ 178 เมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ 2563 วิชาชีพที่มีอัตราส่วนต่อประชากรเพิ่มขึ้น ได้แก่ ทันตแพทย์ พยาบาลวิชาชีพ พยาบาลเทคนิค ส่วนวิชาชีพที่มีอัตราส่วนต่อประชากรลดลง ได้แก่ แพทย์ เภสัชกร และอื่นๆ (นวก./จนท./จพ.) เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ 2563 รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 6 อัตราส่วนระหว่างบุคลากรสาธารณสุขภาครัฐต่อประชากรในจังหวัดนราธิวาส

บุคลากร	กระทรวงสาธารณสุข					อื่นๆ					รวมทั้งหมด	อัตราส่วน 1 : ประชากร
	สสจ.	สสอ.	รพท.	รพช.	รวม	รพ. กัลยา ฯ	คณะ พยาบาล ศาสตร์	ท. เมือง	ท. สุโขทัย- ลพ	เรือนจำ		
แพทย์	2	-	125	92	219	2	-	-	-	-	221	1: 3,694
ทันตแพทย์	2	-	17	34	49	-	-	-	-	-	49	1: 16,663
เภสัชกร	8	-	46	64	118	3	-	-	-	-	121	1: 6748
พยาบาล วิชาชีพ	8	339	737	763	1,847	30	34	6	2	1	1,920	1:425
พยาบาล เทคนิค	-	-	3	-	3	-	-	-	-	1	4	1: 204,133
อื่นๆ (นวก./ จนท./จพ.)	69	420	806	941	2,236	6	12	1	4	-	2,259	1:361
รวมทั้ง จังหวัด	89	759	1,738	1,894	4,475	41	46	7	6	2	4,577	1: 178

ที่มา : โปรแกรม hrops ณ 1 ตุลาคม 2564

สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 111 แห่ง มีเจ้าหน้าที่ทั้งหมด 671 คน อัตราส่วนเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลต่อประชากรเขตรับผิดชอบในภาพรวม เท่ากับ 1 ต่อ 1,216 มีค่าเฉลี่ยเจ้าหน้าที่ต่อโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเท่ากับ 6.05 คน โดยอำเภอ บาเจาะมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 8.00 และอำเภอสุนทรจิระ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 4.67 รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 7 จำนวนบุคลากรในสำนักงานสาธารณสุขอำเภอและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแยกรายอำเภอ

สตอ.	เจ้าหน้าที่ ใน สตอ. (คน)	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล				
		จำนวน	เจ้าหน้าที่	ค่าเฉลี่ย	ประชากร	อัตรา จนท.รพ.สต.
		(แห่ง)	(คน)	จกท./รพ.สต.	เขตรับผิดชอบ	1 คน ต่อประชากร
เมือง	9	11	84	7.64	150,031	1,786
ระแงะ	6	13	75	5.77	93,975	1,253
สุไหงโก-ลก	5	4	30	7.50	71,621	2,387
ตากใบ	7	11	66	6.00	72,537	1,099
รือเสาะ	7	15	73	4.87	74,359	1,018
สุไหงปาดี	9	7	41	5.86	48,263	1,177
แว้ง	6	11	55	5.00	54,080	983
บาเจาะ	9	7	56	8.00	55,809	996
ยี่งอ	5	6	45	7.50	47,303	1,051
เจาะไอร้อง	6	5	31	6.20	41,104	1,325
ศรีสาคร	4	7	43	6.14	41,734	970
จะแนะ	8	5	30	6.00	39,443	1,314
สุคิริน	7	9	42	4.67	26,274	625
รวมทั้งจังหวัด	88	111	671	6.05	816,533	1,216

ที่มา : โปรแกรม hrops ณ 1 ตุลาคม 2564

จังหวัดนราธิวาส มีบุคลากรสาธารณสุขที่เป็นข้าราชการทั้งหมด 2,435 คน แยกสายโรงพยาบาล ทั้งโรงพยาบาลทั่วไปและโรงพยาบาลชุมชน แยกประเภท แพทย์ 217 คน ทันตแพทย์ 51 คน เภสัชกร 110 คน พยาบาลวิชาชีพ 1,500 คน พยาบาลเทคนิค 2 คน ข้าราชการอื่นๆ 537 คน พนักงานราชการ 116 คน พนักงานกระทรวง 913 คน ลูกจ้างประจำ 156 คน ลูกจ้างชั่วคราว 25 คน รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 8 จำนวนบุคลากรสาธารณสุขของโรงพยาบาลภาครัฐในจังหวัดนราธิวาส

โรงพยาบาล	แพทย์	ทันตแพทย์	เภสัชกร	พยาบาลวิชาชีพ	พยาบาลเทคนิค	ข้าราชการอื่น ๆ	รวมข้าราชการ	พนักงานราชการ	พนักงานกระทรวง	ลูกจ้างประจำ	ลูกจ้างชั่วคราว
นราธิวาสฯ	82	11	29	451	2	138	713	45	270	42	4
สุไหงโก-ลก	43	6	17	286	-	77	429	28	164	34	4
รวม รพท.	125	17	46	737	2	215	1142	73	434	76	8
ระแงะ	15	5	8	111	-	37	176	6	85	7	1
ตากใบ	14	3	8	64	-	26	115	4	37	12	2
รือเสาะ	12	5	7	83	-	35	142	3	51	5	3
สุไหงปาดี	7	3	6	71	-	30	117	3	34	6	-
แว้ง	8	4	6	62	-	24	104	3	38	7	1
บาเจาะ	8	2	6	81	-	28	125	2	47	7	6
ยี่งอ	7	3	5	71	-	32	118	7	37	-	-
เจาะไอร้อง	5	3	4	59	-	29	100	5	35	14	2
ศรีสาคร	7	3	5	56	-	24	95	3	41	6	2
จะแนะ	4	1	5	63	-	30	103	4	54	7	0
สุคีริน	5	2	4	42	-	27	80	3	20	9	-
รวม รพช.	92	34	64	763	0	322	1293	43	479	80	17
รวมทั้งจังหวัด	217	51	110	1,500	2	537	2,435	116	913	156	25

ที่มา : โปรแกรม hrops ณ 1 ตุลาคม 2564

การสูญเสียบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2564 พบว่า สูญเสียแพทย์ ร้อยละ 3.19 ทันตแพทย์ ร้อยละ 1.92 เภสัชกร ร้อยละ 0 และพยาบาลวิชาชีพ ร้อยละ 0.53 รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 9 จำนวนการสูญเสียบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขภาครัฐในจังหวัดนราธิวาส

อำเภอ	แพทย์			ทันตแพทย์			เภสัชกร			พยาบาลวิชาชีพ		
	จำนวน	สูญเสีย	ร้อยละ	จำนวน	สูญเสีย	ร้อยละ	จำนวน	สูญเสีย	ร้อยละ	จำนวน	สูญเสีย	ร้อยละ
เมือง	84	3	3.57	13	-	-	37	-	-	501	4	0.79
ระแงะ	15	-	-	5	-	-	8	-	-	153	-	-
สุไหงโก-ลก	43	3	6.52	6	-	-	17	-	-	304	1	0.32
ตากใบ	14	-	-	3	-	-	8	-	-	100	1	0.99
รือเสาะ	12	-	-	5	-	-	7	-	-	112	-	-
สุไหงปาดี	7	-	-	3	-	-	6	-	-	94	-	-
แว้ง	8	-	-	4	-	-	6	-	-	89	2	2.19
บาเจาะ	8	-	-	2	1	25	6	-	-	114	1	0.86
ยี่งอ	7	-	-	3	-	-	5	-	-	98	-	-
เจาะไอร้อง	5	-	-	3	-	-	4	-	-	78	-	-
ศรีสาคร	7	-	-	3	-	-	5	-	-	73	-	-
จะแนะ	4	1	20	1	-	-	5	-	-	76	1	1.29
สุคิริน	5	-	-	2	-	-	4	-	-	55	-	-
รวม	219	7	3.19	51	1	1.92	118	-	-	1,847	10	0.53

ที่มา : โปรแกรม hrops ณ 1 ตุลาคม 2564

1.2.3 จำนวนผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน และอัตราครองเตียง

จำนวนผู้ใช้บริการผู้ป่วยนอกปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563-กันยายน 2564) รพท.มีผู้ใช้บริการจำนวน 192,161 คน 742,400 ครั้ง และใน รพช. มีผู้ใช้บริการ จำนวน 375,582 คน 1,348,407 ครั้ง เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา พบว่า จำนวนผู้ใช้บริการผู้ป่วยนอก ในรพท. จำนวนคนลดลง จำนวนครั้งในการใช้บริการลดลง และ รพช. จำนวนคนลดลง จำนวนครั้งในการใช้บริการลดลง

สำหรับจำนวนผู้ใช้บริการผู้ป่วยใน ปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563-กันยายน 2564) ในรพท. มีผู้ใช้บริการ จำนวน 46,099 คน 276,565 วัน และในรพช. มีผู้ใช้บริการ 56,448 คน 242,101 วัน เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา พบว่า จำนวนผู้ใช้บริการผู้ป่วยใน ในรพท. จำนวนคนเพิ่มขึ้น วันนอนเพิ่มขึ้น และรพช. จำนวนคนเพิ่มขึ้น วันนอนเพิ่มขึ้น ส่วนอัตราครองเตียง รพท. เฉลี่ย ร้อยละ 122.41 และรพช. เฉลี่ย ร้อยละ 95.03 รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 10 สรุปผู้ป่วยนอก-ใน ปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563-กันยายน 2564) และอัตราครองเตียงของโรงพยาบาลในจังหวัด

โรงพยาบาล	ผู้ป่วยนอก				ผู้ป่วยใน				อัตราครองเตียง	
	ปี 2563		ปี 2564		ปี 2563		ปี 2564		ร้อยละ	ร้อยละ
	คน	ครั้ง	คน	ครั้ง	ครั้ง	วัน	ครั้ง	วัน	ปี 2563	ปี 2564
นราธิวาส	183,535	665,255	128,236	439,475	28,803	150,794	31,161	180,610	101.51	121.58
สุโหงโก-ลก	89,992	397,168	63,925	302,925	15,530	106,662	14,938	95,955	139.15	124.00
ระแงะ	101,242	330,978	59,054	191,406	9,274	28,082	11,403	58,950	64.11	134.59
ตากใบ	78,795	373,161	46,674	175,728	5,964	15,369	6,835	29,902	38.63	80.32
รือเสาะ	82,080	289,547	48,061	157,941	8,656	20,959	6,937	21,942	70.03	73.31
สุโหงปาดี	53,679	207,842	29,611	120,821	3,251	8,552	3,278	13,822	66.94	82.32
แว้ง	61,838	258,902	30,001	138,473	3,319	8,821	3,211	12,857	67.13	81.92
บาเจาะ	61,128	230,022	37,522	135,165	5,831	18,237	5,751	26,334	73.48	106.10
ยี่งอ	53,933	182,423	33,732	112,997	5,364	14,133	5,966	27,078	88.00	123.64
เจาะไอร้อง	43,152	159,897	23,452	76,441	3,271	8,892	3,238	12,651	71.65	101.94
ศรีสาคร	43,724	170,320	27,831	96,094	3,860	10,543	4,101	15,527	68.77	101.29
จะแนะ	41,062	159,313	21,133	71,397	4,415	13,401	3,479	15,070	99.23	62.56
สุคีริน	29,406	111,419	18,511	71,944	2,515	6,409	2,249	7,968	46.21	62.37
รวมทั้งจังหวัด	923,566	3,536,247	567,743	2,090,807	100,053	410,854	102,547	518,666	89.19	107.90
รพท.	273,527	1,062,423	192,161	742,400	44,333	257,456	46,099	276,565	114.32	122.41
รพช.	650,039	2,473,824	375,582	1,348,407	55,720	153,398	56,448	242,101	65.16	95.03

ที่มา : ข้อมูล จาก <http://hdc.ntwo.moph.go.th> ณ 30 กันยายน 2564

1.3 ข้อมูลประชากรและหลังคาเรือน

จังหวัดนราธิวาส มีประชากรจากทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2564 จำนวน 816,533 คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุดคือ อำเภอเมือง จำนวน 150,031 คน อำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุดคือ อำเภอสุคีริน จำนวน 26,274 คน รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 11 จำนวนประชากรและหลังคาเรือนตามทะเบียนราษฎรในจังหวัดนราธิวาส

อำเภอ	ทะเบียนราษฎร (30 มิถุนายน 2564)		
	ชาย	หญิง	รวม
เมือง	75,016	75,015	150,031
ระแงะ	46,210	47,765	93,975
สุโงโกะ-ลก	34,144	37,477	71,621
ตากใบ	35,630	36,907	72,537
รือเสาะ	36,995	37,364	74,359
สุโงปาดี	23,813	24,450	48,263
แว้ง	26,588	27,492	54,080
บาเจาะ	27,462	28,347	55,809
ยี่งอ	23,330	23,973	47,303
เจาะไอร้อง	20,501	20,603	41,104
ศรีสาคร	21,174	20,560	41,734
จะแนะ	20,022	19,421	39,443
สุคีริน	13,368	12,906	26,274
รวม	404,253	412,280	816,533

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ปี 2564

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2564

ส่วนโครงสร้างประชากร พบว่า ฐานปิริมิตประชากรในวัย 0-24 ปี ซึ่งเป็นวัยพึ่งพิงกว้างกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ และมากกว่าฐานของประเทศ รายละเอียดดังตาราง

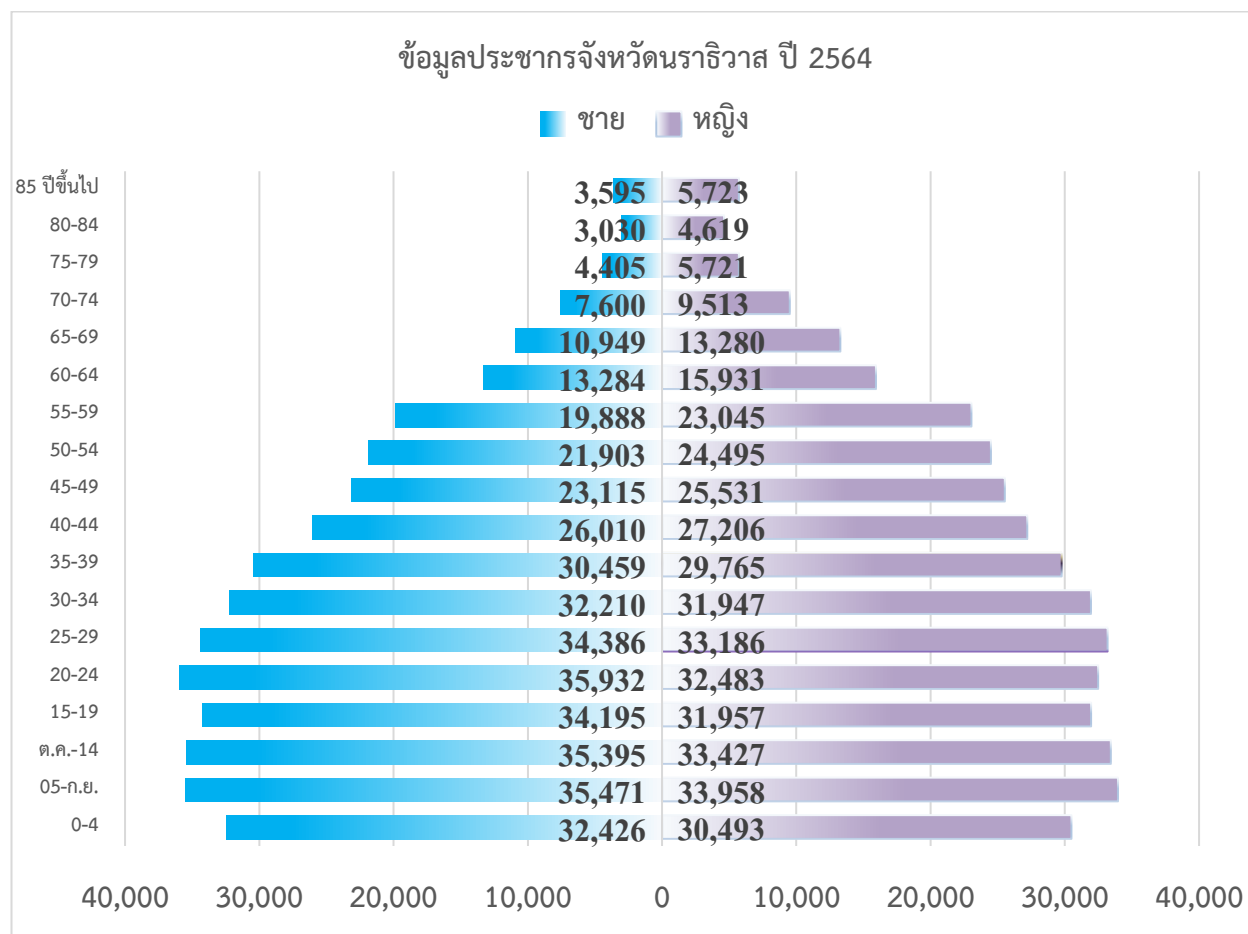
ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามกลุ่มอายุในจังหวัดนราธิวาส (เฉพาะผู้มีสัญชาติไทย)

กลุ่มอายุ (ปี)	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
0-4	32,426	3.97	30,493	3.73	62,919	7.71
5-9	35,471	4.34	33,958	4.16	69,429	8.50
10-14	35,395	4.33	33,427	4.09	68,822	8.43
15-19	34,195	4.19	31,957	3.91	66,152	8.10
20-24	35,932	4.40	32,483	3.98	68,415	8.38
25-29	34,386	4.21	33,186	4.06	67,572	8.28
30-34	32,210	3.94	31,947	3.91	64,157	7.86
35-39	30,459	3.73	29,765	3.65	60,224	7.38
40-44	26,010	3.19	27,206	3.33	53,216	6.52
45-49	23,115	2.83	25,531	3.13	48,646	5.96
50-54	21,903	2.68	24,495	3.00	46,398	5.68
55-59	19,888	2.44	23,045	2.82	42,933	5.26
60-64	13,284	1.63	15,931	1.95	29,215	3.58
65-69	10,949	1.34	13,280	1.63	24,229	2.97
70-74	7,600	0.93	9,513	1.17	17,113	2.10
75-79	4,405	0.54	5,721	0.70	10,126	1.24
80-84	3,030	0.37	4,619	0.57	7,649	0.94
85 ปีขึ้นไป	3,595	0.44	5,723	0.70	9,318	1.14
รวมทั้งจังหวัด	404,253	49.51	412,280	50.49	816,533	100.00

ที่มา : ข้อมูลทะเบียนราษฎรจากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน

แผนภูมิที่ 1 ปริมาณประชากรในจังหวัดนราธิวาส ปี 2564

ที่มา : ข้อมูลทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2563

1.4 ข้อมูลสถิติชีพและสถานะสุขภาพ

1.4.1 สถิติชีพ

ในปีงบประมาณ 2564 มีเด็กเกิดใหม่ จำนวน 10,747 คน คิดเป็นอัตราการเกิด 13.16 ต่อประชากรพันคน และมีจำนวนคนตาย 5,059 คน คิดเป็นอัตราการตาย 6.20 ต่อประชากรพันคน จำนวนการเพิ่มประชากร จำนวน 5,688 คน คิดเป็นร้อยละ 0.70

ตารางที่ 13 จำนวนและอัตราการเกิด การตาย การเพิ่ม ปีงบประมาณ 2564

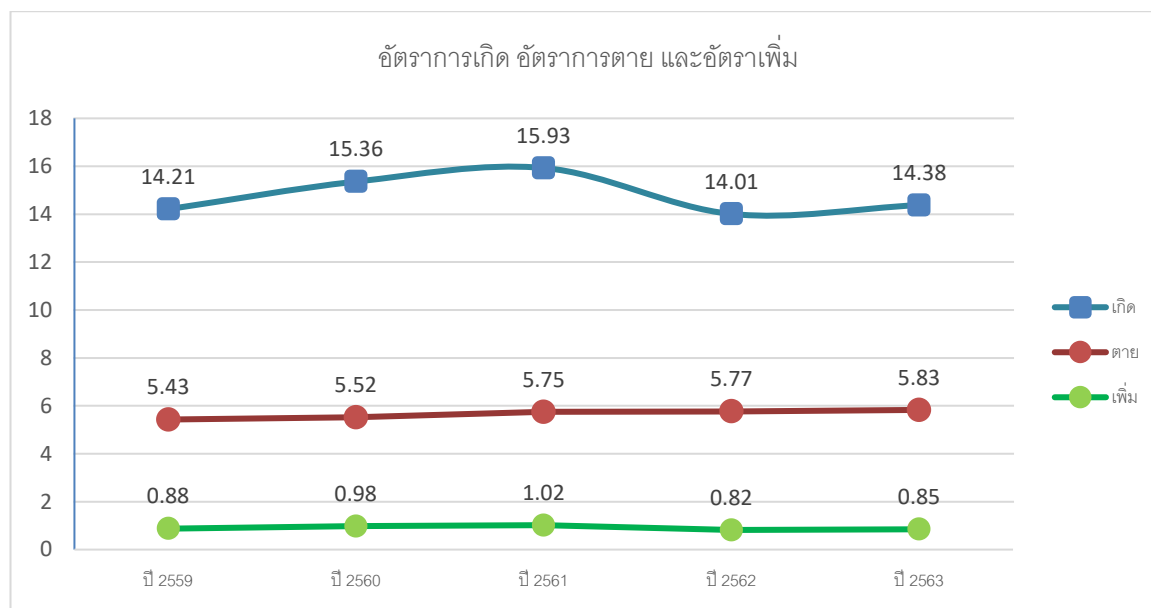
อำเภอ	การเกิด		การตาย		การเพิ่ม	
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา
เมือง	4,023	26.81	805	5.37	3,218	2.14
สุโหงโกลก	2,053	28.66	488	6.81	1,565	2.19
ระแงะ	747	7.95	566	6.02	181	0.19
ตากใบ	573	7.90	536	7.39	37	0.05
รือเสาะ	669	9.00	416	5.59	253	0.34
สุโหงปาดี	254	5.26	408	8.45	-154	0.32
แว้ง	237	4.38	357	6.60	-120	0.22
บาเจาะ	497	8.91	356	6.38	141	0.25
ยี่งอ	402	8.50	331	7.00	71	0.15
เจาะไอร้อง	273	6.64	231	5.62	42	0.10
ศรีสาคร	469	11.24	175	4.19	294	0.70
จะแนะ	381	9.66	230	5.83	151	0.38
สุคิริน	169	6.43	160	6.09	9	0.03
รวม	10,747	13.16	5,059	6.20	5,688	0.70

ที่มา : รายงานการเกิด-ตาย ปีงบประมาณ 2564 จากกองยุทธศาสตร์และแผนงาน

(<https://deathbirthrepo.dcs.moph.go.th>)

หมายเหตุ : 1. อัตราเกิด = อัตราต่อพันของประชากรกลางปี
2. อัตราตาย = อัตราต่อพันของประชากรกลางปี
3. อัตราเพิ่ม = อัตราร้อยละของประชากรกลางปี

แผนภูมิที่ 2 แสดงอัตราเกิด อัตราตาย และอัตราเพิ่ม จังหวัดนราธิวาส ปี พ.ศ. 2559-2563

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบอัตราการเกิด อัตราตาย และอัตราเพิ่ม ย้อนหลัง 5 ปี

อัตรา	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564
เกิด	15.36	15.93	14.01	14.38	13.16
ตาย	5.52	5.75	5.77	5.83	6.20
เพิ่ม	0.98	1.02	0.82	0.85	0.70

ที่มา : รายงานการเกิดและตาย ปีงบประมาณ 2560-2564 จากกองยุทธศาสตร์และแผนงาน

(<https://deathbirthrepo.dcs.moph.go.th>)

1.4.2 สถานะสุขภาพ

สาเหตุการตาย 10 อันดับแรก จังหวัดนราธิวาสพบว่า อันดับ 1 โรคเสื่อมระบบประสาท จำนวน 669 คน คิดเป็นอัตราตาย 81.93 ต่อแสนประชากร อันดับ 2 ความดันโลหิตสูง จำนวน 316 คน คิดเป็นอัตราตาย 38.70 ต่อแสนประชากร อันดับ 3 โรคหัวใจขาดเลือดเรื้อรัง จำนวน 198 คน คิดเป็นอัตราตาย 24.25 ต่อแสนประชากร ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 15 สาเหตุการตาย 10 อันดับแรก จังหวัดนราธิวาส

อันดับ	ชื่อโรค	จำนวน (ราย)	อัตราต่อ ประชากร แสนคน
1	โรคเสื่อมระบบประสาท	669	81.93
2	ความดันโลหิตสูง	316	38.70
3	โรคหัวใจขาดเลือดเรื้อรัง	198	24.25
4	เบาหวานที่ไม่ระบุรายละเอียด ไม่มีภาวะแทรกซ้อน	190	23.27
5	ปอดบวม	179	21.92
6	เลือดออกในสมอง	159	19.47
7	ไตวายที่ไม่ระบุรายละเอียด	150	18.37
8	การติดเชื้อในกระแสเลือด	128	15.68
9	โรคหืด	108	13.23
10	เนื้องอกร้ายของหลอดลมหรือปอด ไม่ระบุตำแหน่ง	70	8.57

ที่มา : รายงานการตายจากสำนักนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ ปีงบประมาณ 2564

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 1 ต.ค. 2563–30 ก.ย. 2564

2) ภาวะการเจ็บป่วยของประชาชน

สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยนอกตามกลุ่มโรค 10 อันดับแรกจังหวัดนราธิวาส พบว่า สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยนอกสูงสุด คือ ความดันโลหิตสูงที่ไม่มีสาเหตุ นำ มีอัตราป่วยเท่ากับ 21,306.55 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ การติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่น ๆ มีอัตราป่วย 13,058.01 ต่อประชากรแสนคน และความผิดปกติทางพฤติกรรมและจิตประสาทที่เกิดจากการใช้วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทอื่น ๆ มีอัตราป่วย 8,900.44 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 16 สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยนอกตามกลุ่มโรค 10 อันดับแรก จังหวัดนราธิวาส

อันดับ	ชื่อโรค	จำนวน (ราย)	อัตราต่อ ประชากร แสนคน
1	ความดันโลหิตสูงที่ไม่มีสาเหตุ	173,975	21,306.55
2	การติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่นๆ	106,623	13,058.01
3	ความผิดปกติทางพฤติกรรมและจิตประสาทที่เกิดจากการใช้วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทอื่นๆ	72,675	8,900.44
4	ฟันผุ	71,413	8,745.88
5	เบาหวาน	66,552	8,150.56
6	เนื้อเยื่อผิดปกติ	50,271	6,156.64
7	ความผิดปกติอื่น ๆ ของฟันและโครงสร้าง	43,994	5,387.90
8	โรคอื่น ๆ ของหลอดอาหาร กระเพาะและลำไส้เล็ก	31,798	3,894.27
9	โรคอื่น ๆ ของผิวหนังและเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง	28,395	3,477.51
10	การบาดเจ็บระบุเฉพาะอื่นๆ , ไม่ระบุเฉพาะและหลายบริเวณในร่างกาย	27,519	3,370.23

ที่มา : ระบบรายงานมาตรฐาน HDC ปีงบประมาณ 2564 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส

สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยในตามกลุ่มโรค 10 อันดับแรก จังหวัดนราธิวาส พบว่า สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยในสูงสุด คือ ปอดบวม มีอัตราป่วย 1,564.79 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ ภาวะแทรกซ้อนอื่น ๆ ของการตั้งครรภ์ และการคลอด อัตราป่วย 543.88 ต่อประชากรแสนคน และการดูแลมารดาอื่น ๆ ที่มีปัญหาเกี่ยวกับทารกในครรภ์ และถุงน้ำคร่ำ และปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ในระยะคลอดอัตราป่วย 529.19 ต่อประชากรแสนคน รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 17 สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยในตามกลุ่มโรค 10 อันดับแรก จังหวัดนราธิวาส

อันดับ	ชื่อโรค	จำนวน (ราย)	อัตราต่อ ประชากร แสนคน
1	ปอดบวม	12,777	1,564.79
2	ภาวะแทรกซ้อนอื่น ๆ ของการตั้งครรภ์ และการคลอด	4,441	543.88
3	การดูแลมารดาอื่น ๆ ที่มีปัญหาเกี่ยวกับทารกในครรภ์ และถุงน้ำคร่ำ และปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ในระยะคลอด	4,321	529.19
4	การติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่น ๆ	2,551	312.42
5	หลอดลมอักเสบเฉียบพลันและหลอดลมเล็กอักเสบเฉียบพลัน	2,443	299.19
6	ภาวะแทรกซ้อนที่ส่วนใหญ่พบในระยะหลังคลอด และภาวะทางสูติกรรมอื่น ๆ ที่มีได้ระบุรายละเอียด	2,120	259.63
7	ภาวะอื่น ๆ ในระยะปริกำเนิด	2,015	246.78
8	โรคหลอดลมอักเสบ ถุงลมโป่งพองและปอดชนิดอุดกั้นแบบเรื้อรังอื่น	2,009	246.04
9	หัวใจล้มเหลว	1,997	244.57
10	เบาหวาน	1,566	191.79

ที่มา : ระบบรายงาน HDC ปีงบประมาณ 2564 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส